

Силабус навчальної дисципліни ОСНОВИ РИНКОВИХ ВІДНОСИН

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 122 «Комп'ютерні науки»

(назва спеціальності)

освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки»

(назва освітньої програми)

Статус дисципліни	Вибіркова		
Мова навчання	Українська		
Факультет	Інформаційних технологій та механічної інженерії		
Кафедра	Економічної теорії та права		
Контакти кафедри	Вул. Чернишевського 24а, каб. В-403 - кафедра		
Викладачі-розробники	Кірієнко О.М., к.е.н., доцент		
Контакти викладачів	kirienko.olga@365.pgasa.dp.ua, 0502800876		
Розклад занять	https://pgasa.dp.ua/timetable		
Консультації	https://pgasa.dp.ua/department/ekonomteor/		
Анотація навчальної дисципліни			
<p>В дисципліні надається аналіз суті, структури, функцій та механізму функціонування ринку, еволюції ринкових відносин і конкуренції. Обґрунтування необхідності державного регулювання економіки та основних його інструментів. Опанування методами розрахунку основних макроекономічних показників та визначення їх динаміки. Вивчення форм прояву макроекономічної нестабільності. Аналіз фіскальної та монетарної політики держави та результатів впливу держави на економіку за допомогою їх інструментів.</p>			
	Години	Кредити	Семестр IV
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
лекції	30		30
лабораторні роботи			
практичні заняття			
Самостійна робота, у т.ч:	60 *		60
підготовка до аудиторних занять	34		34
підготовка до контрольних заходів	2		2
виконання курсового проєкту або роботи			
виконання індивідуальних завдань			
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	24		24
підготовка до екзамену			
Форма підсумкового контролю			залік

Мета вивчення дисципліни – закріплення у студентів основ економічних знань та формування економічного мислення, оволодіння науковими методами аналізу економічних явищ, набуття навичок практичного рішення економічних задач, вміння самостійно досліджувати економічні процеси та їх зміни у суспільстві, надавати їх особисту оцінку, використовувати отримані знання в особистій професійній діяльності.

Завдання вивчення дисципліни – вивчення методів дослідження макроекономічних процесів, ринкових механізмів та механізмів макроекономічної політики щодо регулювання економіки, інструментів впливу держави на макроекономічні пропорції, теоретичних моделей та практичних можливостей економічного зростання

національної економіки. Визначення місця і ролі підприємства в економічній системі, характеру функціонування в залежності від умов конкуренції.

Пререквізити дисципліни: «Політологія», «Соціологія», «Філософія».

Постреквізити дисципліни: Набуті знання з дисципліни «Основи ринкових відносин» можуть бути використані при вивченні наступних дисциплін «Основи охорони праці та цивільного захисту», «Теорія прийняття рішень», «Системний аналіз», «Представлення знань в інформаційних системах», і у подальшій професійній діяльності.

Компетентності (відповідно до освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки» СВО ПДАБА 1226 – 2021):

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК6. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК8. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

СК5. Здатність здійснювати формалізований опис задач дослідження операцій в організаційно-технічних і соціально-економічних системах різного призначення, визначати їх оптимальні розв'язки, будувати моделі оптимального управління з урахуванням змін економічної ситуації, оптимізувати процеси управління в системах різного призначення та рівня ієрархії.

СК6. Здатність до системного мислення, застосування методології системного аналізу для дослідження складних проблем різної природи, методів формалізації та розв'язування системних задач, що мають суперечливі цілі, невизначеності та ризики.

СК15. Здатність до аналізу та функціонального моделювання бізнес-процесів, побудови та практичного застосування функціональних моделей організаційно-економічних і виробничо-технічних систем, методів оцінювання ризиків їх проектування.

Програмні результати навчання (відповідно до освітньо-професійної програми «Комп'ютерні науки» СВО ПДАБА 1226 – 2021):

ПР19. Знати історію та зміст найважливіших моральних та естетичних положень.

ПР20. Будувати зв'язки та відносини з людьми, враховувати точку зору колег, розуміти інших людей. виражати довіру команді, визнавати свої помилки, уникати та запобігати конфліктам, стримувати особисті амбіції. Здійснювати підбір і підготовку інформації та задач проектній команді, ставити цілі і формулювати завдання для реалізації проектів і програм. Реалізовувати систему моральних стосунків у професійній діяльності.

ПР21. Вміння враховувати соціальні, екологічні, етичні, економічні аспекти, вимоги охорони праці, виробничої санітарії і пожежної безпеки під час формування технічних рішень.

ПР23. Застосовувати базові професійні і наукові знання в галузі соціально-гуманітарних та економічних наук у пізнавальній та професійній діяльності.

ПР24. Здатність використовувати знання з історії і теорії архітектури та споріднених мистецтв, а також з технічних та гуманітарних наук.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с/р
Змістовий модуль 1. Загальні основи ринкових відносин					
Економічна система суспільства та типи економічних систем.	6	2			4
Товарна форма організації суспільного виробництва.	12	4			8
Ринок: сутність, структура та інфраструктура.	12	4			8
Підприємництво та підприємства.	6	2			4
Доходи та форми їх отримання.	6	2			4
Конкуренція та монополія у ринковій економіці.	12	4			8
Динаміка національного виробництва	6	2			4
Зайнятість та безробіття	6	2			4
Інфляція.	6	2			4
Фіскальна політика держави та її інструменти.	6	2			4
Монетарна політика держави та її інструменти.	12	4			8
Всього годин	90	30			60

2. САМОСТІЙНА РОБОТА

ОПРАЦЮВАННЯ РОЗДІЛІВ ПРОГРАМИ, ЯКІ НЕ ВИКЛАДАЮТЬСЯ НА ЛЕКЦІЯХ:

Назва теми	Посилання
1. Відносини власності	[5], [6]
2. Товар і його властивості	[5], [6]
3. Інфраструктура ринку	[7]
4. Підприємство як товаровиробник	[2], [7]
5. Показники національної економіки	[8], [13]
6. Сукупний попит та сукупна пропозиція	[1], [3], [13]
7. Механізми регулювання національної економіки	[3], [13]
8. Соціальний захист населення	[2], [9]

3. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

З дисципліни «Основи ринкових відносин» передбачено 1 змістовий модуль.

Критерії оцінки виконання контрольної роботи.

Контрольна робота складається з двох типів питань.

- теоретичне питання (50 балів студент отримує за виконання теоретичного питання);
 - 10 тестових завдань (50 балів за виконання 10 тестових питань - по 5 балів за кожну правильну відповідь).
- 50 балів за теоретичне питання студент отримує, якщо дав повну, правильну і обґрунтовану відповідь, самостійно зробив узагальнення та висновки.
 - 45-49 балів, якщо студент у повному обсязі розкрив питання за структурою та його змістом;
 - 35-44 балів, якщо студент в основному розкрив зміст питання, але окремі аспекти не знайшли свого відображення, відсутня системність розуміння матеріалу даного теоретичного питання;

- 24-34 балів, якщо виклав матеріал логічно та послідовно, але не зміг зробити узагальнень і висновків;
- 10-23 балів, якщо студент в основному розкрив зміст теоретичного питання, але відсутня системність знання матеріалу курсу;
- 1-9 балів, якщо студент висвітлює окремі фрагменти, які не пов'язані між собою;
- 0 балів, якщо теоретичне питання не розкрито, відповідь неправильна, студент не має чіткого уявлення про дисципліну.

Кожна правильна відповідь на тест другого завдання дає 5 бал, неправильна – 0 балів.

Підсумкова оцінка з дисципліни визначається за результатами змістового модуля 1.

4. ПОЛІТИКА КУРСУ

Щоб відпрацювати пропущені лекції, обов'язково необхідно надати конспект лекцій викладачеві під час поточних консультацій. Пропущений або невиконаний поточний контроль необхідно написати у призначений викладачем час.

Кожен зі студентів в своїй діяльності, в процесі навчання, повинен дотримуватись принципів академічної доброчесності, які містяться в Кодексі доброчесності ДВНЗ ПДАБА.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти передбачає:

- самостійне виконання всіх видів робіт, завдань, форм контролю, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей інших авторів;

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

В разі, якщо виникають випадки порушення поведінки в аудиторії з боку студента до нього застосовується методи виховного та адміністративного впливу в передбаченому в академії порядку.

Якщо студент має сумніви або непевність, що його дії або бездіяльність можуть порушити Кодекс академічної доброчесності Академії, він може звернутися за консультацією до Комісії з питань академічної доброчесності.

5. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Базилевич В.Д., Базилевич К.С., Баластрик Л.О. Макроекономіка: Підручник / За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання, 2007.
2. Гальчинский А.С., Єщенко П.С., Палкін Ю.І. Основи економічної теорії: Підручник. - К.: «Вища школа», 1995.
3. Економічна теорія: Макро- і мікроекономіка. Навчальний посібник/ За ред. З.Г. Ватаманюка, С.М. Панчишина. – К.: ВД «Альтернативи», 2001.
4. Економічна теорія: Підручник/ За ред. В.М. Тарасевича.- Київ: Центр навчальної літератури, 2006.
5. Економічна теорія: Політекономія: Підручник/ За ред. В.Д. Базилевича.- К.: Знання-Прес, 2007.
6. Економічна теорія. Посібник вищої школи (Воробйов С.М., Гриценко А.А., Лісовицький В.М., Соболєв В.М.)/ Під загальною редакцією Воробйова С.М. – Харків-Київ, 2003.

7. Кравчук Ю.Б. Основы экономической теории: Учебное пособие для студентов всех специальностей всех форм обучения. Харьков: ХНУВД, 2014. – 341 с.
8. Мікроекономіка: Підручник/ За ред. В.Д. Базилевича. – К.: Знання, 2008.
9. Мочерний С.В., Мочерна Я.С. Політична економія: Навч. Посіб.- 2-ге вид., випр. і доп.- К.:Знання, 2007.
10. Основы економічної теорії: політекономічний аспект: Підручник/ Г.Н. Климко, В.П. Нестеренко, Л.О. Канищенко та ін.- К.: Вища шк.- Знання, 1997.
11. Основы економічної теорії/ С.В. Мочерний, С.А. Єрохін, Л.О. Канищенко та ін. – К.: ВЦ «Академія», 1997.
12. Основы економічної теорії: Підручник: У 2 кн. Кн.1: / За ред. Ю.В. Ніколенка. – К.: Либідь, 1998.
13. Пилипенко Г.М. Макроекономіка: Навч. посібник.- Д.: Національний гірничий університет, 2006.
14. Світова економіка: підручник/ А.С. Філіпенко, В.С. Будкін, О.І. Рогач та ін.- К.: Либідь, 2007.
15. Задоя А.А., Петруня Ю.Е. Основы экономики: Учеб. пособие – К: Вища шк., 1998.
16. Курс экономической теории: Учебное пособие/ Под ред. М.Н. Чепурина, Е.А. Киселёвой.- Киров: Издательство «АСА», 1996.
17. Макконнелл К., Брю С., Флини Ш. Экономикс: принципы, проблемы и политика - М.: ИНФРА-М, 2016.
18. Основы экономической теории: Учебник/ С.В. Мочерный, В.К. Симоненко, В.В. Секретарюк, А.А. Устенко; Под общ. ред. С.В. Мочерного. – К.: «Знання», КОО, 2000.
19. Петруня Ю.Е., Задоя А.А. Основы экономической теории: Учеб. пособие.- К.: Знання, 2008.
20. Экономическая теория. Учебник/ Под общей ред. акад. В.И. Видяпина, А.И. Добрынина, Г.П. Журавлёвой, Л.С. Тарасевича. – М.: ИНФРА – М, 2003.
21. Экономическая теория/ Под ред. проф. А.И. Добрынина, проф. Л.С. Тарасевича, учебник для ВУЗов, 3-е изд. – С-Пб: Изд. СПб ГУЭФ, Изд «Питер», 2000.

Допоміжна

22. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року // *Голос України*. - 1996, 13 лип.
23. Про внесення змін до Конституції України: Закон України від 8 грудня 2004 р. // *Відомості Верховної Ради України (ВВР України)*. – 2005. – №2. – Ст. 44.
24. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р.
25. «Про зайнятість населення»/ Закон України зі змін, № 5067 - VI від 05.07.2012 Електронний документ. Режим доступу: zakon3.rada.gov.ua
26. Цивільний кодекс України. – 16.01.2003.
27. Закон України від 07.06.96 «Про захист від недобросовісної конкуренції»// ВВРУ.- 1996.- N 36, ст.164
28. Закон України від 24.03.95 № 108/95-ВР «Про оплату праці»// ВВРУ.- 1995.- № 17, ст.121
29. Закон України від 07.02.91 № 698-12 «Про підприємництво» // ВВРУ.- 1991.- № 14, ст. 168
30. Закон України від 27.03.91 № 887-12 «Про підприємства в Україні» // ВВРУ.- 1991.- № 24.- ст. 272

6. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Верховна Рада України [Електронний ресурс] // Режим доступу: // www.rada.gov.ua
2. Державна служба статистики [Електронний ресурс] // Режим доступу: // www.ukrstat.gov.ua
3. Віртуальний читальний зал /Кафедри/Кафедра економічної теорії та права/Основи ринкових відносин . – Режим доступу: <http://surl.li/cgrvq>

Розробник _____

(підпис)

(Ольга КІРІЄНКО)

Гарант освітньої програми _____

(підпис)

(Наталя ВЕЛЬМАГІНА)

Силабус затверджено на засіданні кафедри
Економічної теорії та права

Протокол від «25» 08 2022 року № 1

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(Надія КОБЗАР)